

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu, pracoviště Tábor

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Bakalářská práce

PRŮZKUM PRODUKTŮ TURISTICKÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA V BEROUNĚ V NÁVAZNOSTI NA ANALÝZU ZÁŽITKOVÉHO MARKETINGU

Vedoucí bakalářské práce:
Doc. JUDr. Ludmila Novacká, CSc.

Autorka:
Lucie Broženská

Tábor 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Průzkum produktů turistického informačního centra v Berouně v návaznosti na analýzu zážitkového marketingu“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Táboře dne 20.4. 2007

Podpis.....

Poděkování

Děkuji vedoucí práce paní doc. JUDr. Ľudmile Novacké, CSc. za odbornou pomoc a vedení při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat vedoucí Městského informačního centra v Berouně paní Blance Perglerové a vedoucí Informačního centra keltské kultury v Nižbože paní Mgr. Ireně Benkové za ochotné poskytnutí všech informací týkajících se jejich činnosti. A závěrem všem ostatním, kteří mi poskytli pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod	6
2. Cíl a metodika práce	7
2.1 Cíl práce.....	7
2.2 Metodika práce	7
2.3 Časový harmonogram prací.....	7
3. Literární přehled	8
4. Berounsko.....	13
4.1 Beroun	13
4.2 Český kras.....	15
4.3 Křivoklátsko	15
4.4 Hořovicko	16
5. Kulturní akce na Berounsku	17
6. Městské informační centrum v Berouně	21
7. Keltské osídlení Berounska.....	23
8. Informační centrum keltské kultury	26
9. Vyhodnocení dotazníkového šetření	30
10. Závěr.....	35
11. Summary	37
12. Použitá literatura.....	38
11.1 Literatura	38
11.2 Internetové odkazy	39
12. Seznam příloh	40

1. Úvod

Oblastí, kterou jsem si vybrala pro zpracování mé bakalářské práce je Berounsko. Je to kraj s velkým potenciálem pro cestovní ruch a tento potenciál je také hojně využíván. Najdete zde turistické atraktivity historické, přírodní i technické. Tato oblast je často navštěvována díky své dobré dopravní dostupnosti a blízkosti Prahy.

Ve své práci bych se hlavně chtěla soustředit na předávání informací turistům prostřednictvím MIC, které je také důležitou součástí nabídky služeb cestovního ruchu v regionu.

Na území Berouna je také velice specifické informační centrum na zámku v Nižboře nedaleko Berouna, které se zaměřuje na podávání informací o keltské kultuře.

Keltové zdejší lokalitu v minulosti osidlovali. Na několik století se na ně zapomnělo, ale teď se opět stávají Keltové a jejich kultura objektem zájmu stále více lidí z České republiky i ze zahraničí jako jejich možných předků. Podobná vlna, i když menší, proběhla již 19.století, ale dnes nachází mnohem více příznivců. Proto bych se chtěla také věnovat tomuto informačnímu centru, které má vzhledem k vzrůstající oblibě Keltů jistou budoucnost.

2. Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Primárním cílem moji práce je analyzovat služby Městského informačního centra v Berouně a Informačního centra keltské kultury v Nižboře. Po situační analýze pak navrhnout možné zlepšení jejich činnosti resp.: nabídnout nové služby atd.

Dalším cílem je zmapovat aktivity, které by mohli být motivem zážitkového cestovního ruchu nebo prostředkem zážitkového marketingu.

2.2 Metodika práce

Pro zpracování teoretické části práce jsem využila odborné literatury v knižní podobě i elektronických textů zveřejněných na internetu. Témata těchto publikací byl cestovní ruch, marketing a jeho aplikace na oblast služeb a cestovního ruchu, oblast Berounska a Keltské osídlení Středních Čech a Berounska.

Praktická část je zpracována formou situační analýzy činnosti obou informačních center a využití zážitku při pořádání kulturních akcí, která jsou lákadlem mnoha turistů. Situační analýzu jsem prováděla na základě čerpání z materiálů informačních středisek, z tisku, internetových stránek a osobních pozorování.

Dále jsme provedla dotazníkové šetření, které mělo za úkol zjistit všeobecné povědomí o Informačním centru keltské kultury v Nižboře a případně spokojenost s poskytováním jeho služeb a co návštěvníci v nabídce služeb postrádají.

2.3 Časový harmonogram prací

květen 2006 – projekt bakalářské práce

červen 2006 – leden 2007 – studium a zpracování literatury a pramenů

září 2006 – listopad 2006 – terénní výzkum – návštěva jednotlivých turistických center
osobní účast na kulturních akcích souvisejících se zážitkovým marketingem

9. září 2006 – návštěva Hrnčířských trhů v Berouně

23. září 2006 – návštěva Karlštejnského vinobraní

14. říjen 2006 – návštěva Křivoklána na hradě Křivoklát

28. říjen 2006 – návštěva oslavy svátku Samhain v ICKK v Nižboře

prosinec 2006 – únor 2007 – dotazníkové šetření

únor 2007 – březen 2007 – zpracování informací získaných v letní sezoně

březen 2007 – duben 2007 - dopracování bakalářské práce

3. Literární přehled

Marketing

Marketing je věda a umění objevit, vytvořit a dodat hodnotu, která uspokojí potřeby cílového trhu. Marketing identifikuje dosud nevyplněné potřeby a požadavky. Definuje, měří a vyčísluje rozsah vytipovaného trhu a potenciální zisk. Přesně určuje, které tržní segmenty je společnost schopna nejlépe obsloužit, navrhuje a propaguje vhodné výrobky a služby¹

Služby

Službou rozumíme aktivitu, nebo komplex aktivit, jejíž podstata je více, či méně nehmotná. Její poskytování se uskutečňuje ve vzájemném působení s poskytovatelem – s jeho zaměstnanci, stroji a zařízením. Účast příjemce služby při jejím poskytování je rozdílná. Služba může, ale nemusí vyžadovat přítomnost hmotného výrobku. Není provázena vznikem typických vlastnických vztahů (nedochází k převodu „hmotného“ vlastnictví). Základním úkolem poskytování služeb je uspokojení potřeb zákazníků. Vzhledem k nesmírné rozmanitosti služeb nemusí všechny činnosti považované obecně za služby přesně odpovídat danému vymezení.

Služby jsou nehmotné, nestálé, neoddělitelné a neskladovatelné. To jsou čtyři základní charakteristiky odlišující hmotné statky od nehmotných – 4N. V anglosaské literatuře jsou čtyři specifické charakteristiky známy jako 4I (Intangibility, Inconsistency, Inseparability, Inventory)

- nehmotnost – zákazník nemůže před uskutečněním koupě službu ověřit, přezkoušet, otestovat, ochutnat ani ohmatat
- nestálost – zákazník nemůže počítat se stabilním provedením a neměnnou kvalitou služeb, protože služba do značné míry závisí na lidech, kteří mají rozdílné a proměnlivé schopnosti
- neoddělitelnost – zákazník ve většině případů nemůže oddělit službu od místa poskytování a osoby poskytovatele a musí respektovat, že její výroba a spotřeba probíhají ve stejném čase
- neskladovatelnost – zákazník nemůže službu odebírat ze skladu a nemůže si ji trvale rezervovat²

¹ KOTLER, P.: *Marketing v otázkách a odpovědích*. 1. vyd. Brno: Books a.s., 2005. Str. 6.

² BOUČKOVÁ, J. a kol. *Marketing*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. Str. 302-303

Marketing cestovního ruchu

Cestovní ruch je odvětvím s velmi rychlými změnami a marketing dnes sehrává značnou úlohu v procesu přizpůsobování se těmto změnám. Trh se stává stále komplexnější a čitelnější, konkurence je profesionálnější a dravější z celé řady příčin – od změn v ekonomice a technologii až po změny životního stylu. Cestovní ruch je proto nucen zavádět nové služby, lépe se seznamovat se zákazníky a lépe volit cílové trhy.

Služby cestovního ruchu se vyznačují některými zvláštnostmi, které jsou společné všem organizacím, poskytujících služby. Služby cestovního ruchu mají navíc ještě další zvláštní aspekty, vyplívající přímo z charakteru cestovního ruchu. Patří k nim např.:

- kratší doba vystavení zákazníka působení služby
- výrazný vliv psychiky a emocí
- velký význam vnějškové stránky služeb
- důraz na image
- význam zprostředkovatelů
- velké provázanost firem
- snadné napodobování služeb
- důraz na mimosezónní reklamu

Ze zvláštností cestovního ruchu vyplývá i rozdílný přístup k jeho marketingu, srovnáme-li jej s marketingem, který známe z oblasti hmotných produktů.

Běžně používané nástroje marketingu, kterými jsou product (produkt), place (distribuce), promotion (komunikační mix) a price (cena), jsou ve sféře cestovního ruchu rozšířeny ještě o další 4P, kterými jsou people (lidé), packaging (vytváření balíků služeb) programming (programová specifikace balíků služeb) a partnership (spolupráce).³

Zážitkový marketing neboli Event marketing

Pod pojmem „event marketing“ rozumíme zinscenování zážitků stejně jako jejich plánování a organizaci v rámci firemní komunikace. Tyto zážitky mají vyvolat psychické a emocionální podněty zprostředkované uspořádáním nejrůznějších akcí, které podpoří image firmy a její produkty“ *definice Svazu německých komunikačních agentur*⁴

Firma se tedy snaží zaujmout potencionálního zákazníka namísto tradičních reklamních akcí, pomocí zvláštních událostí, které přinášejí nevšední zážitky.

³ BOUČKOVÁ, J.: *Marketingové aplikace*. 2.vyd. Praha: Oeconomica, 2004. Str.49-56

⁴ ŠINDLER, P.: *Event marketing : Jak využít emoce v marketingové komunikaci*. 1.vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2003. Str.: 20

Zážitek se dá využít i jako zlepšení kvality služeb jiných subjektů než jsou obchodní firmy. Zvláště subjekty cestovního ruchu ho velice úspěšně mohou zavést jako prostředek pro zvýšení návštěvnosti.

Vyvolání zážitku může také přispět k většímu užitku z informace, protože z vlastní zkušenosti vím, že díky zážitku si posluchač či divák informaci lépe pamatuje.

Event

Turisty nelákají jen pevně umístěné atrakce, ale je důležité pamatovat na to, že také navštěvují místa, aby se účastnili nebo sledovali „eventy“, V některých případech se konají pravidelně ve stejnou dobu a s danou frekvencí (například střídání stráží v Londýně); dále jsou občasné akce, roční nebo i méně časté (např. zimní a letní olympijské hry střídající se po 2 letech). V dalších případech to mohou být jednorázové příležitostné záležitosti mající převahu specifických příležitostí. Takové akce mohou trvat jen několik hodin nebo celý rok.

Eventy jsou často pořádány k zvýšení počtu návštěvníků v destinaci nebo cestovní ruch v běžné sezoně. Na druhé straně taková města, která nemají sami o sobě zvláštní hodnotu pro cestovní ruch mohou uspořádat speciální akci navržená tak, aby do nich přilákala turisty. Jisté formy eventů jsou vhodnější pro poptávku skládající se ze starších a majetnějších lidí. Tato skupina je vhodnější pro svobodu ve výběru času jejich cest a mohou si přát vyhnout se davům, které bývají ve vrcholící sezoně. Některé mimosezónní akce jsou tak úspěšné, protože je destinace řídila tak, že udělali z doby mimo zimní sezonu vrcholnou atrakci. Tímto případem je Zimní karneval v Quebecu⁵

Destinace cestovního ruchu

Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti., které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa nebo oblasti. Atraktivita místa tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Podle Bergera i definice UNWTO je destinace chápána jako „geografický prostor (stát, místo, region), který si návštěvník (segment) vybírá jako svůj cíl cesty“ Destinace nabízí služby jako ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava. Za nejmenší možnou destinační jednotku považován rezort, což je místo či

⁵ HOLLOWAY, J.Ch.: *The Business of tourism*. Harlow: Pearson Education Ltd., 2002. Str. 212-213

menší oblast navštěvovaná s cílem trávení volného času, zábavu, odpočinku, sportovních a dalších aktivit.

Ashworth a Woogd upozorňují na to, že do značné míry definuje destinaci sám klient svým vnímáním a výběrem konzumovaných služeb. Prostorové vymezení destinace může někdy narážet na administrativní hranice, na jejichž základě jsou destinace definovány a prodávány, na rozdíl od zohlednění vnitřních vazeb a charakteristik významných pro vnímání klienta.

Destinace mohou být definovány a prodávány na (mezi)národní, regionální a lokální úrovni. Proto mohou být destinace prodejně různými způsoby, buď jako různé kombinace komodit v destinaci, kdy jedna a tatáž destinace může být prodávána jako historická destinace, kulturní destinace nebo „plážová“ destinace, jako součást většího celku či samostatně.⁶ Z toho vyplývá, že destinace lze vnímat i jako produkt CR a jeho promotion by měla být jedním z činností TIC.

Turistické informační centrum

Turistické informační centrum či středisko (dále jen TIC) je účelové zařízení poskytující v oblasti svého působení (město, region, turistická oblast) komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem.

TIC má nejlepší předpoklady být nejdůležitějším článkem praktické propagace města, okolního regionu i celého státu. Jeho úkolem je zdarma poskytnout návštěvníkovi všechny důležité informace a navázat s ním lidsky přívětivý kontakt, aby byl při pobytu spokojen, aby jeho pobyt byl co nejdelší, pro region ekonomicky přínosný a aby se do něj i opakovaně vracel. Současně TIC získává nezprostředkovanou zpětnou vazbu v podobě přehledu o potřebách turistů a návštěvníků místa působnosti TIC, oblasti, regionu, popř. i státu.⁷

⁶ PALÁTKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu : Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2006. Str.16-19

⁷ KUCHAR, Oldřich a kol.: *Abeceda turistických informačních center*. 1. vyd. Ráby u Pardubic : A.T.I.C. ČR, 2005. Str. 2

Typy návštěvnických atraktivit

Atraktivita se dělí na čtyři hlavní typy:

- přírodní prvky krajiny, například pláže, jeskyně, lesy a řeky
- člověkem vytvořené artefakty, které původně nesloužili jako návštěvnické atraktivita, ale nyní alespoň z části slouží, například katedrály, hrady a zámky
- člověkem vytvořené artefakty, které byly vytvořeny speciálně jako návštěvnické atraktivita, například zábavní parky
- speciální události a festivaly, které nemají fyzický ani trvalý charakter, ale v konkrétní době přitahují návštěvníky k určitým lokalitám, například tradiční pašijové hry v Oberammergau nebo různé modernější akce vytvořené za účelem přilákání turistů do míst, které by jinak nenavštívili.

V případě prvních dvou typů atraktivit není obvyklým cílem marketingu přilákat co nejvíce lidí, ale spíše usměrňovat poptávku tak, aby atraktivita nebyla poškozována nadměrnou návštěvností. Naproti tomu u třetí kategorie je hlavním cílem marketingu zvýšit počet návštěvníků a tím i výši tržeb. U poslední kategorie může být jak regulace poptávky, aby nadměrný počet návštěvníků neohrozil událost, tak zvýšení návštěvnosti, které přinese prospěch místní ekonomice.⁸

Chráněná krajinná oblast

Chráněná krajinná oblast (CHKO), je dle zákona 114/92 Sb. rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin, případně s dochovanými památkami historického osídlení. Na území ČR je vyhlášeno 25 CHKO o celkové rozloze 1 041 612 ha. Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány, popřípadě znovu vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití CHKO je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných území. Mezi nejznámější a také nejnavštěvovanější CHKO v ČR patří CHKO Šumava, CHKO Český ráj, CHKO Český kras. CHKO se vyhláší vládním nařízením.⁹

⁸ HORNER, S., SWARBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2003. str. 273

⁹ <http://cs.wikipedia.org> 8.2.2007

4. Berounsko

Oblast Berounska se nachází ve středočeském kraji nedaleko Prahy směrem na západ. Zaujímá rozlohu 662 km², kterou osidluje přes 75 700 obyvatel. Toto území patří vzhledem ke své rozmanitosti a pestrosti přírodních útvarů k nejzajímavějším krajinným celkům.

Střed území tvoří Hořovická brázda spolu s Českým krasem, který zasahuje i do jihozápadní části a dále členité pahorkatiny v okolí Berouna. Na východě a jihovýchodě probíhá hranice okresu po západním okraji Brd a Hřebenů. Na západě a severozápadě najdeme Křivoklátskou vrchovinu, v jejíž východní části se protínají hranice okresu Beroun s Rakovníkem.

Krajina prošla složitým milion let trvajícím vývojem, který dokazuje nejen tvárnost krajiny, ale především množství lomů a dolů, jenž se v této lokalitě nacházejí. Nejdůležitějšími nerosty jsou vápenec a železná ruda, jejichž těžba má v této oblasti velmi starobylou tradici. Geologicky je tato oblast součástí součástí tzv. Barrandienu, jednom z nejznámějších klasických míst nálezů prvohorních fosilií na světě, pojmenovaném podle slavného francouzského vědce Joachima Barranda, který toto naleziště objevil při stavbě železnice.

4.1 Beroun

Centrem zmiňovaného regionu je odnepaměti Beroun. Město se nachází na soutoku řeky Litavky s Berounekou. Území města bylo obydleno již od starší doby kamenné (paleolitu; 2,5 mil - 250 tis. př. n. l.) Již od raného osídlení zde vedly důležité obchodní stezky, díky kterým místo dostalo v 11. století jméno Brod. V té době tudy procházela důležitá zemská cesta spojující Prahu, Plzeň a Bavorsko.

Beroun jako trhové městečko bylo založeno ve 13. století pravděpodobně na popud krále Václava I. nebo Přemysla Otakara II. Latinská podoba jména města *Verona* se poprvé objevuje v Přemyslově listině z 25. června 1256.

Po ničivé vládě Braniborů v Čechách bylo město obnoveno a povýšeno na královská města králem Václav II., který nechal postavit městské hradby a dominikánský klášter, který byl za husitských válek pobořen při dobytí města.

Beroun byl vyhlášený díky řemeslníkům z nichž nejváženější byli hrnčíři. Berounská keramika se prodávala daleko za hranicemi kraje na tuto tradici dnes navazuje pořádání pravidelných hrnčířských trhů.

Období socialismu se výrazně podepsalo na tváři města. Mezi lety 1977 a 1979 proběhla rozsáhlá asanace historické části města. Řada historicky cenných domů byla zbořena včetně uličky V Hrdlořezech, která byla přirovnávána ke Zlaté uličce u Pražského hradu.

I přes tyto necitlivé zásahy, najdeme v Berouně řadu pozoruhodných objektů. Mezi dominanty náměstí patří 2 původně gotické věžovité brány, které tvořili součást kdysi nejlepšího středověkého opevnění v Čechách, které si na mnoha místech můžeme prohlédnout ještě dnes. Berounské opevnění je jedním z nejzachovalejších hradebních systémů v Česku a má významnou pozici i ve střední Evropě.

Pravděpodobně nejstarší částí berounských hradeb je Plzeňská (Horní) brána. V této bráně je umístěna stálá expozice zaměřená na historii této památky a celého hradebního systému. Návštěvníci si mohou prohlédnout mechanismus věžních hodin z konce 19. století, které zde byly umístěny místo původního 24-hodinového orloje z roku 1508.

Naproti Plzeňské bráně stojí Pražská (Dolní) brána, která si stále zachovala svou gotickou podobu. Dolní brána vznikla přímo proti původnímu brodu přes řeku a musel jí projít každý, kdo přicházel z Hlavního města nebo do Prahy mířil. Její obraná funkce byla, stejně jako u Horní brány, zajišťována spouštěcí mříží, tzv. hřebenem, který v případě potřeby zatarasil vchod a dvoukřídlými vraty.

Chloubou náměstí je sedm památkově chráněných městských domů s bohatě zdobenými štíty. Nejstarším domem je současné sídlo Muzea Českého krasu tzv. Jenštějnský dům, jenž zdobí krásný renesanční portál. V severozápadním rohu náměstí stojí budova kostela sv. Jakuba (Příloha 2), původně trojlodní bazilika, kterém nese znaky gotiky, renesance i baroka.

Po ničivé povodni v srpnu 2002 bylo náměstí podrobena komplexní rekonstrukcí, která výrazně změnila jeho vzezření. Díky ní vynikly opravené fasády domů i starobylost historického jádra města, jenž bylo o 10 let dříve vyhlášeno městskou památkovou zónou. Do jeho horní části se vrátila historická kašna z roku 1729 s replikou sochy sv. Jana Nepomuckého.

Mezi slavnými osobnostmi, kteří se v Berouně narodili nebo našli své působiště jsou obrozenci Josef Jungmann a Šebestián Hněvkovský i světoznámý dirigent Václav Talich, na jehož počest je každoročně na podzim pořádán hudební festival Talichův Beroun.

4.2 Český kras

Český kras (Příloha 3) je vápencové území mezi Prahou a Berounem. Tato krajina má různorodý povrch obsahující bizardní skalní útvary, jeskyně, rokle a kaňony, které formovali řeka Berounka a její přítoky Litavka, Kačák a hraniční potoky Radotínský a Suchomastský potok. Krajinu tvoří převážně vápence a břidlice z období siluru a devonu. Kras má elipsovitý tvar o rozloze 130 km².

V CHKO Český kras je několik přírodních rezervací, které podléhají přísné ochraně přírody. Nejvýznamnější je rezervace Karlštejn na jehož území protéká Bubovický potok a vytváří drobné vodopády s travertinovými kupami.

CHKO Český kras je proslulá krasovými jevy včetně jeskyní, které patří k největším v Čechách. Tvoří je třípatrový jeskynní systém s chodbami delšími než 2 km a převýšením přesahující 70 m. Mimo krasových jevů byli nalezeny plno kostí zvířat a dokonce i pozůstatky pravěkého člověka. Novověcí lidé tu zanechali stopy po peněžokazecké dílně z 15. století, která se nacházela ve svrchním patře jeskyní.

Většina prostor je vyzdobena krápníkovou výzdobou, která je mnohem mladší než jeskyně samotné a pravděpodobně vznikala v několika generacích. Nejstarší a necennější výzdobu tvoří tzv. koněpruské růžice, jejichž původ sahá do doby starší než 1 milion let. Zajímavostí je, že v jejich složení se objevuje i opál.

Jeskyně poskytovaly úkryt různých zvířat. Dnes je to zimoviště netopýrů a vrápenců.

Nejvýznamnější historickou památkou tohoto území je hrad Karlštejn (Příloha 4). Jedná se o vrcholně gotickou stavbu založenou roku 1348 českým králem a římským císařem Karlem IV. jako místo pro uložení královských pokladů, především sbírek svatých relikvií a říšských korunovačních klenotů. V druhé polovině 15. století byl hrad pozdně goticky upraven a v poslední čtvrtině 16. století renesančně. Poslední stavební úprava proběhla koncem 19. století, kdy hrad získal dnešní vzhled v duchu tehdy moderního purismu.

4.3 Křivoklátsko

Další součástí Berounska je Křivoklátsko (Příloha 5). Území rozprostírající se na téměř celé Křivoklátské vrchovině a severním cípu Plaské pahorkatiny. Dohromady zaujímá rozlohu 628 km². Pro své hodnotné přírodní bohatství bylo Křivoklátsko v roce 1977 uznáno biosférickou rezervací organizací UNESCO a o rok později byla na tomto území zřízena chráněná krajinná oblast.

Na mnoha místech, zejména v 15-ti přírodních rezervacích, je zachována panenská krajina, která nenese známky zásahu lidské ruky. Mezi nejceněnější patří rezervace Týřov (údolí řeky Vůznice mezi obcemi Broumy a Skryje)

Území bylo pojmenováno podle jednoho z nejstarších a nejvýznamnějších hradů českých knížat a králů, jehož počátky sahají do 12 století. V období romantismu na Křivoklát (Příloha 6) upozornil Karel Hynek Mácha a hrad byl zachráněn restaurací, která trvala až do roku 1929. K vidění jsou zde ukázky gotického umění v rytířském a královském sále, hradní kaple, muzeum, obrazárna, mučírna s replikami mučících nástrojů, velká věž a hradební ochozy. V letních měsících je o víkendech otevírací doba prodloužena o noční prohlídky, při kterých můžete potkat i bílou paní.

4.4 Hořovicko

Tato oblast je vklíněna mezi Zbirožskou a Brdskou vrchovinu. Osídlení na tomto území je relativně mladé. První obyvatelé pochází až z mladší doby kamenné. Pravděpodobnou příčinou byly nepříznivé podmínky v podhůří Brd, nejvyššího vnitrozemského pohoří v Čechách.

Geologické složení podkladu tvoří starohorní a prvohorní usazeniny – břidlice, pískovce a křemence. Zvláště ložiska křemence zde byli využívány stejně jako ložiska cihlářských a keramických jílu.

Město Hořovice se může pochlubit dvěma zámky – Starým a Novým. Starý zámek vyrostl na místě původně gotické tvrze a podle nepodložených informací je místem narození krále Jiřího z Poděbrad, ale historické podklady pro to chybí.

Budova nového zámku (Příloha 7) má dvě patra rozprostírající se na půdorysu ve tvaru písmene H, tvoří tak dvě nádvoří, které uzavírají brány zdobené mytologickými a alegorickými sochami a vázami z dílny M.B.Brauna. Mimo zámeckého interiéru nabízí zámek expozici hracích strojů. Zámecký park, z jehož původní podoby se zachovala jen hlavní alej, která končí Sluneční bránou, rovněž vyzdobenou dílnou M.B.Braunem, jenž je pojmenovaná podle motivu velkého paprscitého slunce nad mřížovými vraty. Před zámkem se nachází kašna, která původně stála na Koňském trhu (dnešním Václavském náměstí) v Praze.

Severně od Hořovic leží město Žebrák, které je známé díky dvěma zříceninám hradů Žebráku a Točniku, které se nad ním tyčí. Obě zříceniny jsou od sebe vzdáleny 600 m a vytváří spolu nejmajestátnější a nejzachovalejší souhradí v Čechách.

5. Kulturní akce na Berounsku

Na území Berounska se každoročně koná mnoho kulturních akcí a jejich počet je neustále rozšiřován. Ty nejdůležitější z nich jsem se rozhodla podrobněji popsat níže.

Datum	Název akce	Stručný popis akce	Místo konání
1.1.	Novoroční pochod	pochod z Berouna do Karlštejna	Beroun
27.1.	Trilobit Beroun	udělování cen za filmovou a televizní tvorbu	Beroun
17.2.	Berounský masopust	oslava masopustu	Beroun
31.3.	Slavnostní zahájení sezony	otevření nově přístupných částí hradu	Křivoklát
4.4. - 9.4.	Velikonoční trhy	trh s klasickým velikonočním a zahrádkářským zbožím	Beroun
7.4. - 9.4.	Velikonoce na Křivoklátě	velikonoční jarmark, koncerty, mše a divadelní představení	Křivoklát
5.5 - 6.5.	Jarní hrnčířské trhy	trhy s keramikou a jinými tradičními řemeslnými výrobky	Beroun
12.5.	Pochod jarním Českým krasem	pochod jarní přírodou českého krasu	Beroun
19.5.	Vodácký maratón	tradiční soutěž ve vodáckém sportu	Beroun
8.6 - 9.6	Berounské hradby	multikulturní víkend	Beroun
31.7.- 5.8.	Křivořezání	tradiční řezbářské sympozium	Křivoklát
Červenec a srpen	Léto na Křivoklátě	festival koncertů, divadelních představení a výstav	Křivoklát
8.9.-9.9.	Hrnčířské trhy	trhy s keramikou a jinými tradičními řemeslnými výrobky	Beroun
15.9.	Berounské Letorosty	folk-rockový hudební festival	Beroun
15.9.	Křivoklátské panování	setkání rychtářů na hradě, jarmark, řemesla	Křivoklát
20.9. - 30.9	Karlštejnské vinobraní	program s historickým průvodem	Karlštejn
6.10.	Cibulový jarmark	tradiční jarmark	Hořovice
9.10 - 13.11.	Talichův Beroun	festival vážné hudby	Beroun
13.10. - 14.10.	Křivoklání	rytířská klání, trhy, řemesla, divadelní a taneční vystoupení	Křivoklát
8.12. - 9.12.	Advent na Křivoklátě	adventní mše, vánoční jarmark, řemesla, divadelní a taneční vystoupení	Křivoklát
15.12. - 22.12.	Vánoční trhy	trh s klasickým vánočním zbožím	Beroun
15.12 - 16.12.	Advent na Křivoklátě II	adventní mše, vánoční jarmark, řemesla, divadelní a taneční vystoupení	Křivoklát

Křivoklánské

Na hradě Křivoklátském je každoročně v říjnu už po jedenáct let pořádána největší šermířská akce v České republice - Křivoklánské (Příloha 8). Návštěvníci mohli shlédnout 2 různé ukázky šermířských soubojů, které se střídaly s vystoupeními německé a české hudební skupiny hrající středověkou hudbu a kejklíře z Velké Británie.

Vystoupení doplňoval řemeslný jarmark (Příloha 9), který zaplnil celé dolní nádvoří. Návštěvníci si tak mohou zakoupit řemeslné výrobky od řezbářských prací přes textilie, středověké nádoby ze skla a keramiky po občerstvení připravené podle středověkých receptur. Výroba některých z nich je ukázána na místě.

Dále je možnost vyzkoušet si střelbu ze středověkého luku nebo kuše. Pořídit si fotografii s čertem, který vám prodá stříbrňák pro štěstí.

Do jednoho rytířského souboje byli zapojeni i diváci z publika. Celý souboj byl pojat jako boj a přízeň královny, která byla vybrána z řad diváků. Po ukázce šermířského umění profesionálních účinkujících, byl vybrán jeden z menších návštěvníků, který nakonec ostatní porazil.

Křivoklánské v roce 2006 za celý víkend navštívilo přes 6 tisíc návštěvníků a dalších 1 500 na prohlídku hradu.

Zážitek z vystoupení si mohou návštěvníci umocnit netradiční dopravou parním vlakem, který je vypraven z Prahy – Braník.

Pořadateli Křivoklánské je státní hrad Křivoklátský a skupina historického šermu Merlet. Na této akci nejsou problémem parkovací místa, kterého je na parkovištích a postraních uličkách kolem hradu dostatek. Požadavky parkovacích míst jsou také zmírněny možností dopravy historickým vlakem, který je přitažlivý pro mnoho návštěvníků. Jistým problémem může být uzavřené prostředí nádvoří hradu, které se může stát nedostatečným vzhledem k vzrůstající návštěvnosti této události. Dalším nedostatkem je omezená přístupnost šermířských klání, která jsou podle mého názoru největší lákadlo této akce, ale pozorovat je může jen omezený počet návštěvníků

Hrnčířské a řemeslné trhy

Hrnčířské a řemeslné trhy navazují na dlouholetou tradici berounské keramiky, která byla nejslavnější na přelomu 16. a 17. století. Trhy se konají dvakrát ročně vždy jarní v květnu a klasické v září. V tyto termíny se do Berouna sjíždí přes 200 řemeslníků z celého Česka i Evropy a v minulém roce ho navštívilo kolem 27 tisíc návštěvníků. V roce 2006 slavily hrnčířské trhy desetileté výročí.

Součástí trhů je keramická soutěž, které se zúčastňují výrobci keramiky. Tentokrát to bylo již potřetí téma zahradní keramiky. V milých letech to byli témata jako pivo, čaj, víno, květiny nebo kuchyňská keramika, ale nynější téma se ukázalo jako nejlepší.

Trhy jsou doprovázeny i tanečními a hudebními vystoupeními všech žánrů od lidových písní, přes dechový a swingový orchestr až po rokové skupiny. Návštěvníci mohou také využít stánků s občerstvením, navštívit vinný koutek a u některých stánků i vytvořit vlastní keramický výrobek.

Pořadateli této akce jsou Vladimír Izbický a město Beroun, které má vyčleněnou skupinu zabývající se speciálně přípravou a organizací Hrnčířských trhů.

Organizování této akce je velice náročné na zajištění dostatečného rozsahu parkovacích prostorů. Právě toto se jeví jako největším problémem jelikož je potřebné zajistit parkovací místa jak pro návštěvníky, jejichž počet neustále stoupá, tak pro účastníky trhů.

Karlštejnské vinobraní

Další známou akcí, která se na Berounsku koná je Karlštejnské vinobraní. Pořádá ho každoročně obec Karlštejn, státní hrad Karlštejn a Výzkumná stanice vinařská Karlštejn již od roku 1996. Hlavní atrakcí je historický průvod císaře Karla IV. a jeho družiny na hrad čímž oficiálně zahajují vinobraní. Průvod prochází z prostranství před vinicí na nádvoří hradu a naposled měl 250 členů a přišlo se na něj podívat tisíce diváků.

Mimo průvodu je zde k dispozici bohatý program probíhající od rána do večera. Jsou to:

- koncerty historické, folkové a lidové hudby
- šermířská vystoupení na hradě a v podhradí
- středověký jarmark na náměstí a cestou k hradu
- výuka historických tanců na náměstí
- velký královský rytířský turnaj
- polykači ohně fakíři a dvorní mágové
- přehlídka odívání doby středověku
- vystoupení heroldů, trubačů, pištců a šašků
- ochutnávky karlštejnských vín a burčáku
- kulinářské speciality a vepřové hody

V roce 2006 byl nově zřízen i Dětský ráj na prostranství u základní školy. Zde byli pro nejmenší návštěvníky připraveny nejrůznější soutěže a divadelní představení.

Tato akce je výsledkem činnosti mnoha pořadatelů, kterými jsou: Karlštejnské kulturní sdružení, obec Karlštejn, státní hrad Karlštejn, Výzkumná stanice vinařská Karlštejn. Na posledním ročníku se stali parkovací místa velkým problémem, jelikož jediná možnost parkování byla na centrálním placeném parkovišti, které svou kapacitou absolutně nevyhovovalo a z důvodu uzavření průjezdu obce vznikaly dlouhé kolony v celém okolí Karlštejna, což mohlo v některých návštěvnících vyvolat nepříjemný zážitek a odradit od účasti na příštích ročnících.

6. Městské informační centrum v Berouně

Městské informační centrum v Berouně (dále jen MIC) je provozováno a financováno městem Beroun, konkrétně pak odborem školství, kultury a vnějších vztahů.

Toto MIC je významné polohou Berouna, který je považován za střed turistického regionu s názvem Bohemia Centralis, rozkládajícího se v jihozápadní části Středočeského kraje. Přírozenou hranici této lokality tvoří pohoří Brd a křivoklátské lesy. Osu území tvoří řeka Berounka. Tento region má bohatou historii doloženou množstvím přírodních krás, archeologických a architektonických památek, které jej řadí k turisticky nejvyhledávanějším v Čechách. Beroun tvoří i významný komunikační uzel. Železniční i silniční síť zajišťuje dobrou dostupnost ke všem historickým objektům i přírodním atraktivitám.

MIC se nachází v jihovýchodním rohu Husova náměstí nedaleko Pražské brány. Jeho otevírací doba je ovlivňována sezonou.

V turistické sezoně (červen – září)		
Po - Pá	8:00 – 12:30	13:00 – 18:00
So	8:00 – 12:30	13:00 – 17:00
Ne	10:00 – 12:30	13:00 – 17:00
Mimo sezonu (říjen – květen)		
Po - Pá	8:00 – 12:30	13:00 – 16:30
So a Ne	Zavřeno	

Chod MIC je zajišťován jedním stálým zaměstnancem, kterému v sezoně vypomáhá pět brigádníků.

MIC v Berouně není členem Asociace turistických informačních center i když splňuje definici TIC. O členství v A.T.I.C. ČR nepožádali ani o jeho požádání neuvažují. Podle kategorizace turistických a informačních center by MIC v Berouně spadl do kategorie D. Centrum je otevřené po celý rok minimálně 5 dní v týdnu a podává informace o celém regionu bezplatně v češtině a jednom světovém jazyce a to v němčině. V turistické sezoně je možné získat verbální informace i v angličtině.

Městské informační centrum poskytuje řadu služeb různého charakteru:

Informační služby týkající se :

- turistických atraktivit (hrady, zámky, muzea)
- zajímavostí v kraji
- naučných stezek
- stravovacích a ubytovacích možností
- sportovního vyžití a rekreace
- kulturních akcí a jiných volnočasových aktivitách
- dopravního zpravodajství
- kontaktů na tísňová volání
- prodejen
- řady dalších informací pro širokou veřejnost.

Další služby:

- široký sortiment turistických map a cyklomap
- zprostředkovávání všech typů ubytování v berounském okrese
- prodej vstupenek na některé kulturní akce
- prodej replik typické berounské keramiky z přelomu 16. a 17. století
- prodej turistických známek
- informační a propagační tiskoviny, regionální publikace
- přehled kulturních nabídek v Praze

Na kulturních akcích pořádané městem se MIC nepodílí. Městský úřad v Berouně má pro tyto příležitosti vytvořen vlastní realizační tým a MIC spolupracuje se na těchto událostech podílí informováním o nich, prodejem vstupenek a má otevřeno i mimo obvyklou provozní dobu.

7. Keltské osídlení Berounska

Keltové byli jedním z prvních národů, kterým se zrodil severně od Alp. Od 4. stol. př. n. l. byl řazen k největším barbarským národům. I přes to, že byl nejmocnějším národem v západní a střední Evropě, nevytvořil nikdy jednotný státní útvar či říši. Byl roztržštěn na velké množství kmenů, které spojoval stejný (podobný) jazyk. Nesoudružnost vedla v pozdějších stoletích k tomu, že je ostatní národy překryly.

Keltské etnikum osídlilo v 6. století př.n.l. i území Čech. Keltové zpravidla osidlovali místa pravěkých zemědělců. Dokonale se seznámili s kulturní krajinou a dovedli ji skvěle využít. Osidlování Čech proběhlo ve čtyřech etapách:

Od 6. do 5. století byly osídleny téměř dvě třetiny Čech. Ve 4. až 3. století z neznámého důvodu nastal úbytek obyvatel. Obyvatelstvo se opět rozrostlo koncem 3. století a osídlení zasáhlo polovinu Čech. Z této doby pravděpodobně pochází i osídlení Středních Čech. V třetí čtvrtině prvního století došlo k přenesení sídel do jižní poloviny Čech. Osídlena již jen třetina plochy. Ubývá obyvatel keltského etnika (odchody, boje s Germány a podobně) a nastává konec keltského období u nás.

Podle keltského kmene Bóju získalo naše území svůj název Bohemia. Na našem území šlo jen o část jednoho velkého kmene.

Osídlení Berounska sahá až do dob doby kamenné, proto není divu, že se zde usídlili i Keltové. Nejslavnějším místem spjatých s Kelty je oppidum ve Stradonicích. Je to zároveň i nejslavnější oppidum v Čechách. Někdy po polovině 2. století zde Keltové založili svá obydlí, která nejdříve nechránilo žádné opevnění. Nejstarší fáze stavby opevnění spadá do časového úseku kolem roku 120 př.n.l. V průběhu jeho rozmachu a existence byla opevněním chráněna plocha o celkové rozloze zhruba 90,3 ha. Poloha hradiště byla známa náhodnými nálezy mincí a bronzových předmětů. První popis pochází z roku 1845. Do moderní historie vstoupilo 2. srpna 1877 po náhodném nálezů zhruba 200 kusů zlatých mincí. Poté "Hradiště" a s ním malá vesnička Stradonice vstoupily do moderní historie a do povědomí evropských sběratelů a archeologů jako "největší archeologický objev Evropy od dob nálezů hallstattského pohřebiště a švýcarských nákolních staveb".

Po tomto objevu vypukla v místě bývalého oppida „Zlatá horečka“, která způsobila drancování místními hledajícími další poklady. První vědecký výzkum proběhl 20 let po tom, co zájem o tuto oblast ochladl, Františkem Ladislavem Píčem, který výzkum zmapoval v knize Hradiště u Stradonic, která byla přeložena do francouzštiny.

Během dalších archeologických výzkumů se podařilo prokázat nejméně dvě brány, z nichž patrně hlavní byla situována na jihovýchodě. Vedla do ní cesta, stoupající od paty vrchu úžlabinou podél jihovýchodního obvodového opevnění. Výzkumem byla doložena její několikerá úprava, stejně jako přestavba a oprava brány. Na svazích k Berounce se podařilo prozkoumat řadu objektů a stop po dvorcové zástavbě. Dokumentace výzkumu však zůstala torzem, majícím informační charakter.

Při posledním výzkumu v roce 1981 se podařilo zachytit dvorcový systém uspořádání části vnitřní plochy s jednotlivými typy objektů jako jsou studny nebo cisterny, různé typy obydlí, hospodářských staveb a přístřešků, tvořících celky - dvorce. Během archeologických výzkumů bylo konstatováno, že do hradiště vedly čtyři brány a branky. Dosud se podařilo prokázat dvě brány. Opevnění zkoumané v prostoru hlavního vstupu, dosahovalo síly až 2,5 m a bylo prokázáno v délce 74 m.

Současné bádání je vedeno snahou o podchycení a pochopení celků. Opakovaným leteckým průzkumem a dálkovým pozorováním byly zachyceny vegetační porostové efekty dokazující přítomnost několika desítek zahluubených objektů a systémů. Je nutné toto vzácné naleziště chránit, neboť prostor oppida je známým a často vyhledávaným místem pro nezákonné používání detektoru kovů na archeologických památkách.

Pozůstatky Keltského osídlení je patrné i na mnoha dalších místech na Berounsku. Pozůstatky oppida lze zaznamenat i na vrchu Plešivec na Hořovicku. Na vrchu Zlatý kůň byly nalezeny pozůstatky svatyně, stejně jako v Tetíně, na vrchu Bacín a Kotýz.

Názvy ovlivněné Keltským obyvatelstvem jsou používány dodnes i když si nikdo z obyvatel neuvědomuje jejich původ a dlouhou tradici. Například Kotýz získal pravděpodobně své jméno podle významné bohyně Kotys. V Irsku je známá pod jménem Epona – Koňská bohyně. Objevuje se v různých podobách v pověstech, které se váží k místům v Českém krasu. Zjevuje se jako urostlá, krásná žena v bílém rouchu, která se zjevuje lidem, kteří se zbloudili v podzemí aby je zachránila, jindy se zjeví jako přízračná stařena, objíždějící na svém koni za měsíčních nocí trasu Zlatý kůň, Kodu a Tetín. Na Kodě napájí svého koně. Jindy na sebe bere podobu divoké jezdkyňe, která pádí přes vápencové skály, řítí se hlubokými roklemi po stejné trase a potom se znovu vrací do jeskyní Kotýzu. Její bílý kůň je ozdobený zlatem což inspirovalo k pojmenování Zlatého koně. V hlubokých jeskyních se zde má ukrývat pradávný zlatý poklad. Najít a získat ho může muž se železnou rukou doprovázený ženou se zlatými vlasy. Podobné pověsti najdeme i v ostatních oblastech s pozůstatky keltského osídlení po celé Evropě.

Výše uvedené skutečnosti můžeme vyčíst pouze z archeologických nálezů nebo písemných záznamů převážně římských autorů. Kelti sami písmo nepoužívali. To Kelty a jejich kulturu obestírá rouškou tajemství a je tak ještě přitažlivější.

Prvek tajemna se dá velice dobře využít jako prostředek zážitkového marketingu. Na mnoha hradech a zámcích využívají pověsti k vytváření speciálních nočních prohlídek, které se stávají stále oblíbenějšími. Toto by se dalo využít i v případě keltských mýtů a pověstí. Pro návštěvníka by bylo jistě zajímavé se o nich dozvědět více a tak zjistit, že mnoho z keltských motivů se projevuje i v naší lidové slovesnosti a je nám velice blízká.

Jistou cestu ukázalo Informační centrum keltské kultury v Nižboře, který keltskou mytologii využívá jako námět, aby upozornilo na začátek, vrchol a konec turistické sezony a zároveň činnosti ICKK během roku. Dělají tak prostřednictvím oslavou tří ze čtyř hlavních keltských svátků (viz následující kapitola)

8. Informační centrum keltské kultury

Sídlem ICKK je původně lovecký hrádek Nižbor (Příloha 10) pravděpodobně založený Přemyslem Otakarem II. Později, v 18. století, byl přebudován na barokní zámek. V roce 1997 byl zámek zakoupen obcí, která začala z rekonstrukcí značně zdevastovaného objektu. Po rozsáhlé rekonstrukci, zde bylo 21. června 2004 otevřeno Informační centrum keltské kultury. Celá rekonstrukce je zdokumentována fotografiemi, umístěnými na schodištích do prvního patra v ICKK.

Posláním ICKK je poskytovat informace nejen o našich, ale i ostatních oppidech světa obývaného Kelty a především o složité historii a formování keltských kmenů, o jejich putování Evropou až po ústup ze střediska dění.

Informační středisko vzniklo v rámci projektu Keltská Evropa jeho symbolem jsou 3 různě barevné **torquesi** (keltské nákrčníky). **Žlutý** má barvu, jako bronz při jeho výrobě, tedy **zrození**; **zelená** je barvou bronzové patiny, kterou získá po uložení do země při keltském pohřbu - **zánik** a **černá** pak představuje vědeckou kresebnou dokumentaci, při **znovuoobjevení**. Tento projekt byl vypracován a realizován ve spolupráci Středočeského kraje a Ústavu archeologické památkové péče středních Čech.

Cílem projektu je popularizace pozůstatků keltských sídel po celé Evropě jako kulturního i ekonomického základu první sjednocené Evropy. Středočeši do něj zapojili i další evropské země a usilují o finanční podporu Evropské Unie. Kraj se už rozhodl pracovat na části projektu nazvané První města na sever od Alp v Evropě společně s francouzským Burgundskem, rakouskou univerzitou v Linci, německou univerzitou v Lipsku a francouzskou univerzitou ve Štrasburku. Cílem je zmapovat základy současné Evropy, neboť některá města jsou na místě keltských oppid.

Umístění informačního centra je dáno ojedinělým postavením středočeského kraje, který se jako jediný kraj v České republice může pochlubit třemi velkými keltskými oppidy, které lze navštívit během jediného dne. Jsou jimi Hrazany, Závist a nejznámější Stradonice, které se nacházejí necelé 2 km od zámku Nižbor.

Informace jsou zde podávány netradičním způsobem, prostřednictvím multimediálních dotykových obrazovek. Na stěnách se pak začnou promítat záběry z celého bohatého života Keltů. Návštěvník tak vidí bojovníky Keltů, táborový život, jejich domácí zařízení, obydlí i další zajímavosti, to vše v barevném provedení na stěnách. Děj je doprovázen zvuky

kově, a tak je dojem působivější, protože návštěvník stojí uprostřed a kolem něj kypí rušný keltský život.

V prvním patře jsou tři průchozí místnosti a každá se zabývá jiným tématem. Vstupní místnost se věnuje vývoji, rozšíření, postupu a pohybu keltských vojenských družin a později celých kmenových společenstev po území Evropy. Na dotykových obrazovkách je možné volit hesla, která se obecně váží ke Keltům, jejich kmenům, náčelníkům a místům, která obývali nebo kde válčili. Jsou zde uvedeny jednotlivé prvky vojenského stavitelství, způsobu vedení boje, výzbroje a výstroje. Na stěně visí mapa znázorňující přesuny Keltů známých ze záznamů antických autorů.

Střední místnost přibližuje keltské náboženské představy. Na dotykových obrazovkách jsou hesla mající vztah ke smrti, božstvům, kultovním představám a času. Jsou zde vybrány lokality s význačnými svatyněmi a hroby, zobrazující symboliku keltského světa.

V poslední místnosti se můžeme seznámit s běžným denním životem a prací. Hesla se týkají těžby a základní zpracování surovin (zlato, železo, dřevo, kámen), specializované řemeslné výroby (hutnictví, kovolitectví, kovářství, šperkařství, hrnčířství a zemědělství). Přibližují nám i dnešní výzkumy - archeologické nálezy osobních šperků a doplňků, archeologické pracovní metody, památkovou péči a kulturu. Rekonstrukce různých činností a jednoho ze způsobu bydlení.

V chodbě můžeme shlédnout letecké fotografie nejvýznamnějších keltských oppid, pořízených v průběhu posledních sedmdesáti let. Můžeme tak sledovat proměny oppid v Českých Lhotácích, Hostýně, Hrazanech, Nevězicích, Starém Hradisku, Stradonicích, Třísově a Závisti.

V přízemních prostorách můžeme prostřednictvím dotykových obrazovek absolvovat virtuální prohlídku po jednotlivých, výše uvedených, středočeských oppidech v době jejich existence. Je tak možné si prohlédnout opevnění a obydlí a seznámit s nálezy učiněnými při jejich výzkumech.

Uprostřed přízemí si návštěvníci mohou ověřit, co všechno si z prohlídky prvního patra zapamatovali. Jejich znalosti svými otázkami prověří zvědavý Kelt promítaný na kůži natažené na voze a návštěvníci mu odpovídají pomocí tlačítek na voze.

Největším unikátem je 3D minikino, které v celosvětové premiéře kombinuje hraný a animovaný 3D film. Film Věčný život jednoho Kelta zobrazuje archeologickou a antropologickou práci s nálezem hrobu. Možný způsob života jedince, význam jeho osoby a činnosti, náboženské rituály, smrt a pohřební zvyklosti předcházející vstupu do jiného světa.

Informační centrum je přístupné i handicapovaným díky výtahu pro vozíčkáře. V přízemí můžeme dále najít moderní sociální zařízení a pokladna, kde si lze mimo vstupenky zakoupit i publikace a předměty s keltskou tematikou.

Součástí programu ICKK patří i akce k příležitosti oslavy 3 nejdůležitějších keltských svátků, které sahají do doby turistické sezony informačního centra.

Prvním v pořadí je Beltain neboli svátek ohňů. Slaví se v předvečer 1. května a byl předchůdcem dnešního „pálení čarodějnic“. Při tomto jarním svátku byli na kopcích zapalovány ohně, kolem kterých se prováděla domácí zvířata. Oheň jim měl zajišťovat zdraví stejně jako jejich majitelům. ICKK Beltain využívá jako slavnostní zahájení sezony a jeho otevření.

V srpnu se koná oslava svátku hojnosti – Lughnasad, tedy něco jako naše dožínky, Keltové tak děkovali svým bohům, za úrodu a hojnost.

Sezonu i keltský rok uzavírá svátek Samhain (Příloha 11). Tento svátek je základem pro dnešní dušičky nebo Halloween v anglosaských zemích. V noci z 31. října na 1. listopadu se podle Keltů prolínal náš svět se světem mrtvých a mrtví předkové se přicházeli ohřát k posvátným ohňům, které byli v domech zapalovány.

Oslavy svátků v ICKK umožňují návštěvníkům nahlédnout do každodenního života Keltů. Pro malé i velké návštěvníky je zde mimo stálé expozice k dispozici:

- keramická dílna
- textilní dílna
- potravinářská dílna, kde si návštěvníci mohou ochutnat vlastnoručně vyrobené obilné placky
- odlévání mincí
- archeologická dílna
- živá keltská hudba
- ukázka a výuka tanců
- občerstvení s grilovaným masem, pivem, medovinou, whisky a samozřejmě nealkoholickými nápoji

Dílny mají na starost studenti katedry archeologie v Plzni v dobových kostýmech. Po celou otvírací dobu můžou návštěvníci využívat připravený program.

V rámci projektu Keltská Evropa byl vypracován systém informačních okruhů kolem středočeských oppid. Prostřednictvím 18-ti tabulí, které se osvědčili už v podmínkách

Národního parku Šumava, se kolemjdoucí dozví o význačných místech, kde probíhali výzkumy, o jejich průběhu a výsledcích bádání.

9. Vyhodnocení dotazníkového šetření

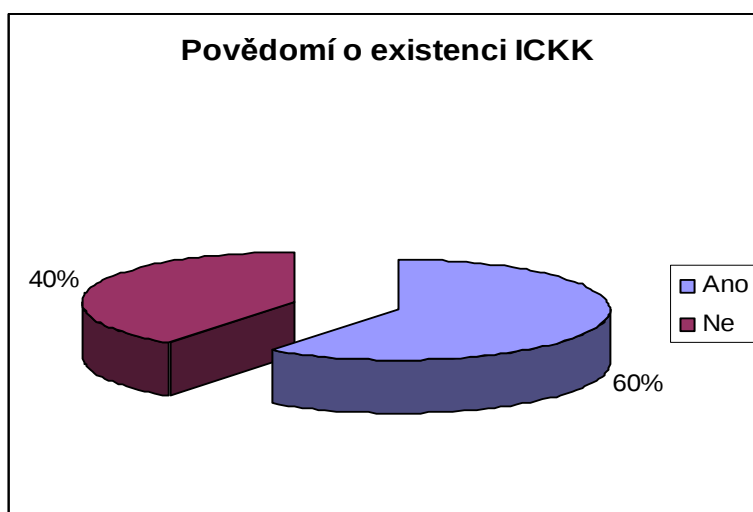
Pro dotazníkové šetření jsem si připravila dotazník o 11 otázkách (příloha 12), který měl za úkol zjistit jaké je všeobecné povědomí o ICKK, spokojenost s jeho službami a jak by návštěvníci poskytované služby zlepšili či rozšířili. Dotazník je převážně složen s uzavřených otázek, jen 2 jsou otevřené.

Dotazník jsem umístila na internetové diskusní fórum příznivců historie a oživené historie www.livinghistory.cz. Dále jsem se přímo dotazovala náhodných kolemjdoucích na Husově náměstí v Berouně, kde jsem také získala většinu odpovědí.

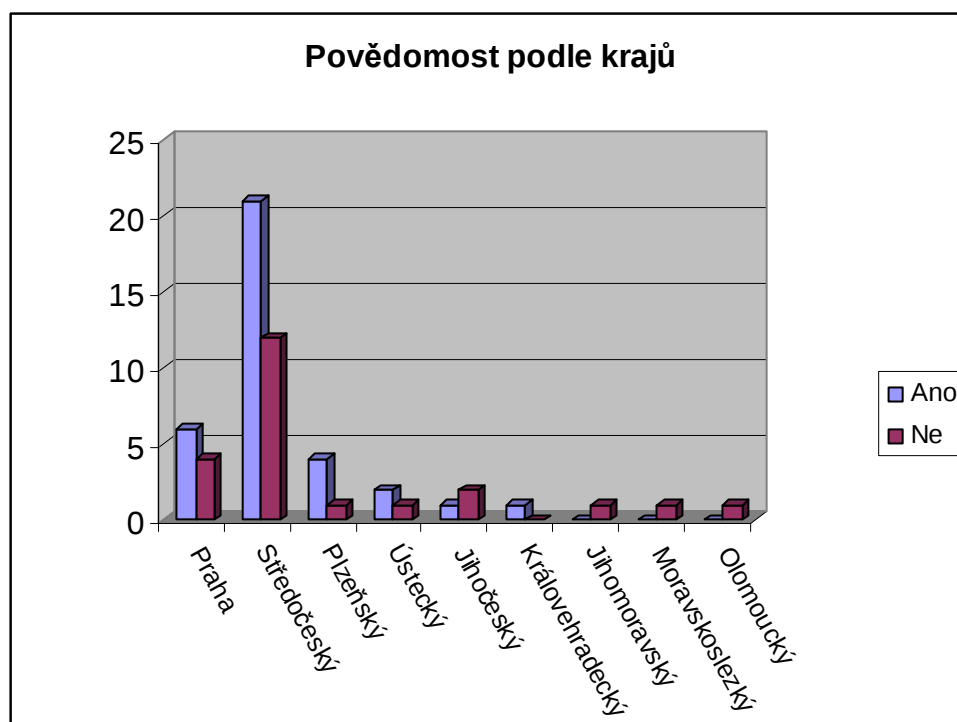
Před dotazníkovým šetřením jsem si stanovila tyto hypotézy:

- Znalost či neznalost existence ICKK bude vyrovnaná
- Nejčastější zdroj bude uváděna informace od známých
- Většina respondentů, kteří o ICKK ví ho ještě nenavštívili
- Nejčastější příležitost návštěvy bude při výletě na okolní památky
- Úroveň poskytovaných služeb bude uspokojivá
- Nejznámější bude ICKK ve středočeském kraji a budou jeho nejčastějšími návštěvníky
- Nejvíce se o něj bude zajímat segment ve stáří mezi 21 a 26 lety
- Vzhledem ke krátké době co je ICKK v provozu ho respondenti navštívili maximálně jednou

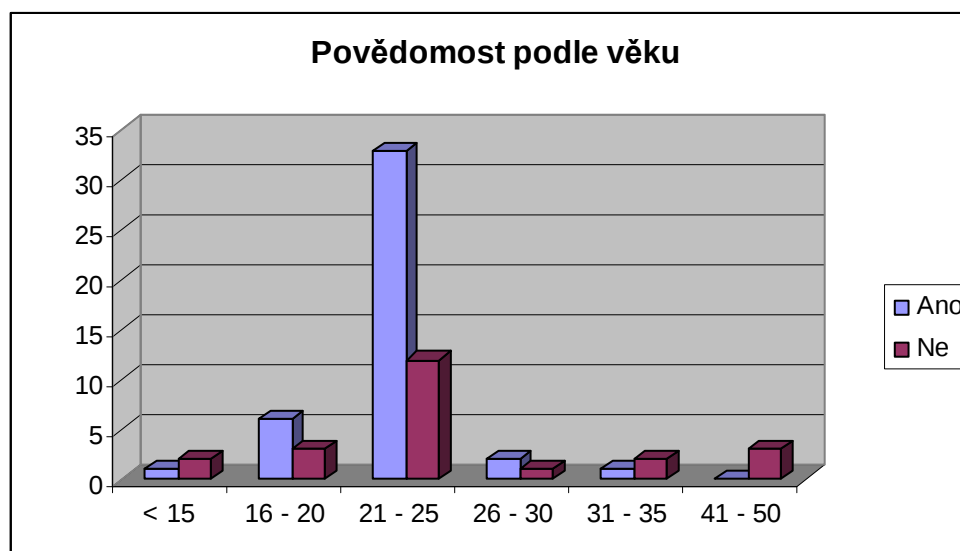
Z vyhodnocení dotazníků vyplývá, že 60 % dotazovaných ví o existenci ICKK a 40% neví.

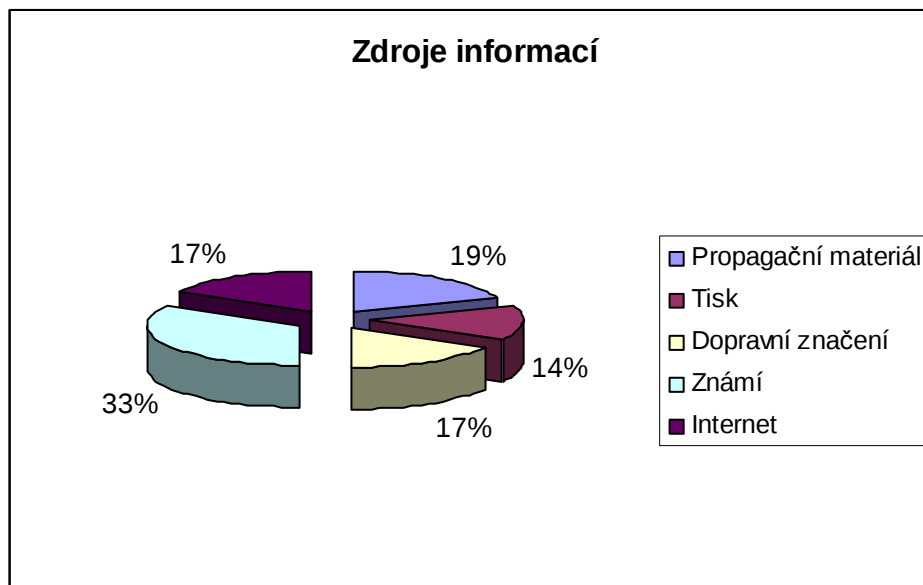
Nejznámější je podle předpokladů ve Středočeském kraji, následuje hlavní město Praha a Plzeňský kraj

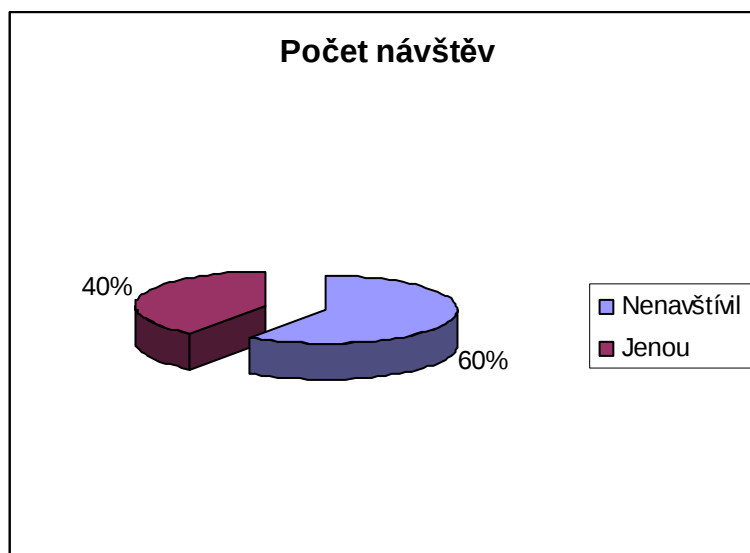
Pokud se podrobněji podíváme na stejný jev podle věkových skupin, vidíme, že o jeho existenci mají povědomost spíše mladší lidé zhruba do 30 let.

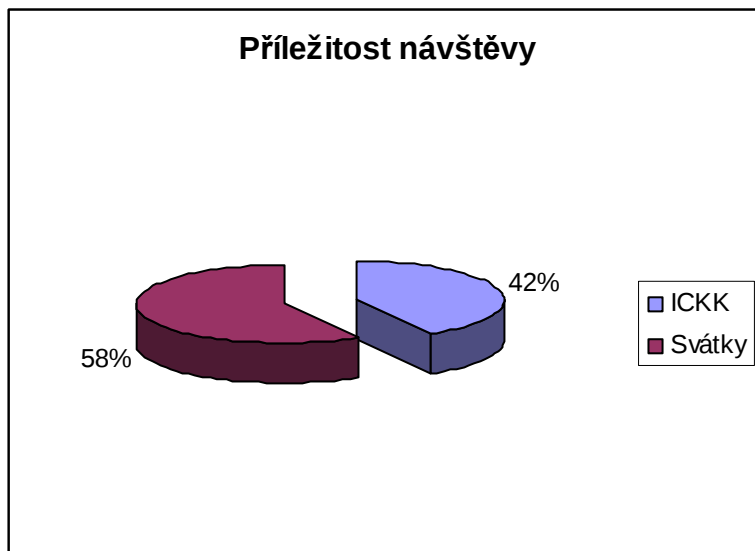
Nejčastějším zdrojem informací o ICKK jsou podle odpovědí respondentů příbuzní a známí v 33 %, následuje propagační materiál z MIC v Berouně, o třetí příčku se dělí dopravní značení a internet – konkrétně stránky www.celticeurope.cz a nejméně dotazovaných uvedlo tisk.

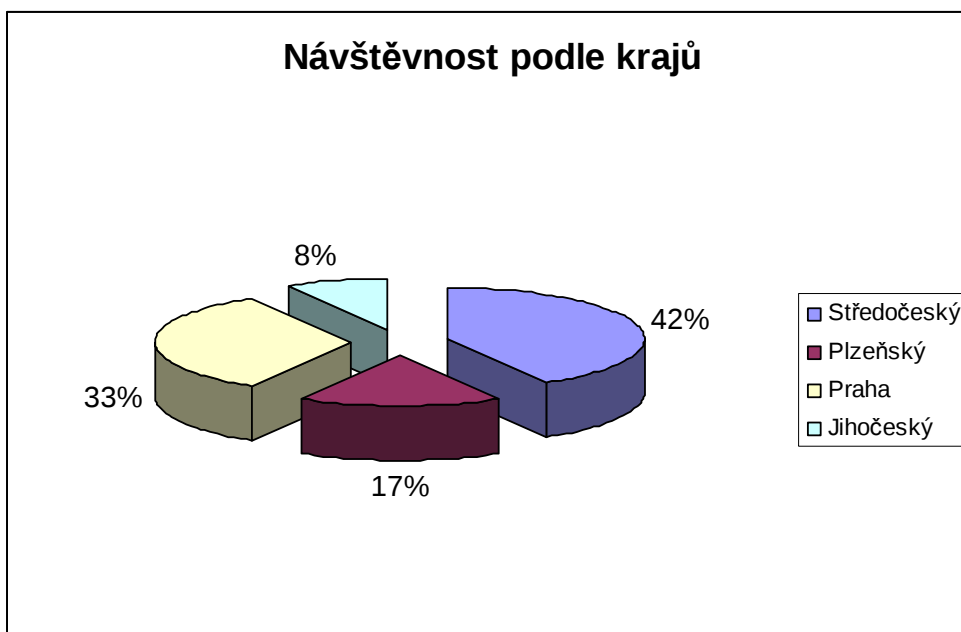
ICKK navštívilo pouze 40 % z respondentů, kteří uvedli, že o existenci ICKK věděli a to pouze jednou, což se dá přikládat k jeho krátké době působení. Zbylých 60 % ICKK dosud nenavštívilo.

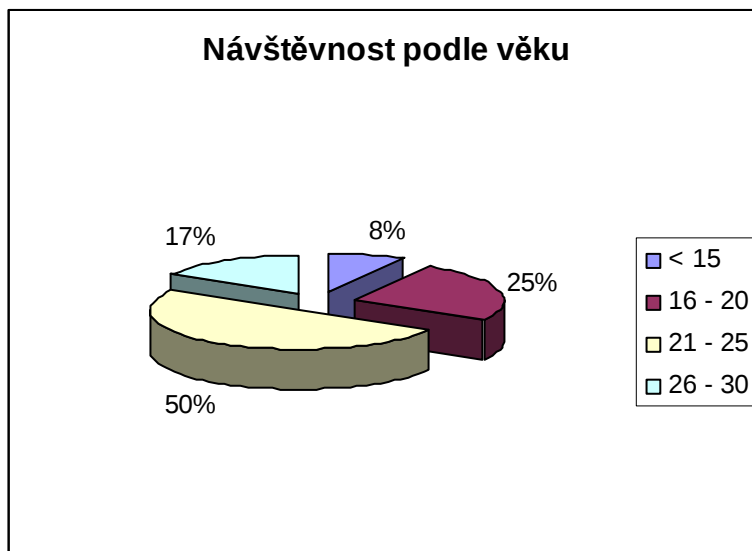
Jako příležitost návštěvy uvedlo 58% dotazovaných čistě jen návštěvu ICKK, zbylých 42% pak příležitost oslavy některého keltského svátku.

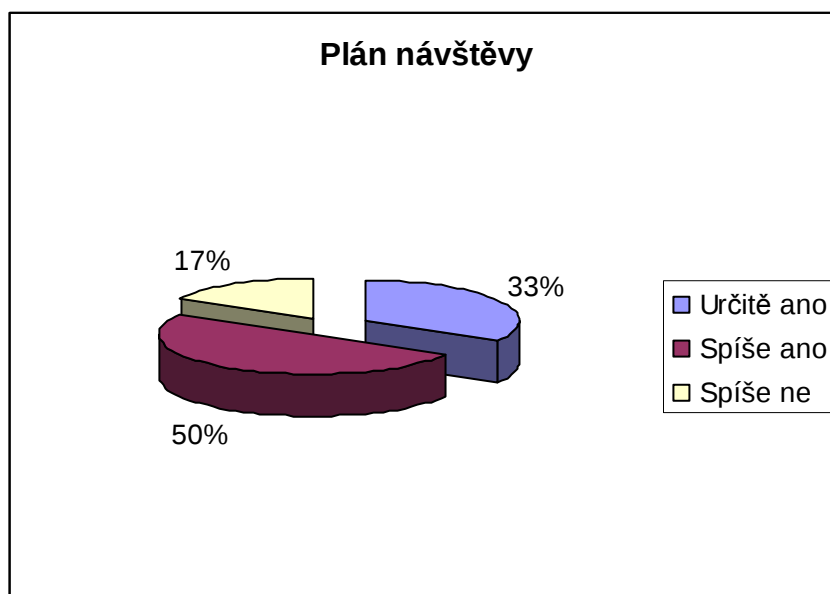
42 % návštěvníků uvedlo jako místo bydliště Středočeský kraj. Z hlavního města bylo 33 % dotazovaných, kteří ICKK navštívili. Následují Plzeňský a Jihočeský kraj. Ostatní kraje nebyli zastoupeny.

Mezi návštěvníky je nejvíce zastoupena věková skupina mezi 21 a 25 lety, která tvoří polovinu všech respondentů, jenž ICKK navštívili. Druhou nejčastější skupinou jsou lidé ve věku 16 – 20 let. Dále jsou zastoupeny jen skupiny mezi 26 – 30 lety a mladiství do patnácti let.

Polovina respondentů uvedla, že by ICKK chtěli navštívit nebo znovu navštívit. Z toho 17 % spíše ano a 33 % určitě ano.

Všichni návštěvníci byli s poskytovanými službami spíše spokojeni a nic jim při návštěvě ICKK nechybělo.

Návštěvu by doporučili díky ojedinělému 3D kinu, suvenýry s keltskou tematikou, při jejichž nákupu vám personál ochotně vysvětlí jejich význam. Dále respondenti oceňovali kvalitní podávání informací, příjemné prostředí a jedinečnost expozice.

Až na hypotézu ohledně příležitosti návštěvy ICKK se všechny hypotézy splnily.

10. Závěr

Jak už bylo řečeno v úvodu Berounsko má veliký potenciál pro cestovní ruch. Již od nepaměti zde vládl čilý cestovní ruch většinou z obchodního důvodu. Bylo i oblíbeným místem pobytu králů a jiných vladařů, kteří zde zanechali mnohé památky, které jsou atraktivní pro současné návštěvníky.

Aby se zvýšila přitažlivost této destinace je zde každoročně pořádáno mnoho kulturních akcí, jejichž počet nadále stoupá a zvyšuje se i jejich návštěvnost, jak je vidět na stoupajícím počtu návštěvníků například na Křivoklánsku, kde návštěvnost stoupla o 1 200 diváků. Růst počtu návštěvníků zaznamenalo i Karlštejnské vinobraní a hrnčířské trhy. Při pořádání těchto akcí je největším problémem zajištění dostatečného počtu parkovacích míst a předcházení zhoršení dopravní situace v pořádaném místě, aby návštěvníka neodradila od další účasti na dané akci v dalších ročnících.

Pro konkurenci schopnou destinaci je nezbytný dobrý přístup turistů k informacím, který je zajišťován turistickými informačními centry. Na Berounsku je hlavním informačním centrem Městské informační centrum v Berouně, které zcela provozuje Městský úřad. MIC jsem podrobila situační analýze, která ukázala uspokojivé služby turistům. Není sice členem A.T.I.C. ČR a ani o členství neuvažuje, to však vzhledem k zřizovateli a provozovateli není nevyhnutelné a mohlo by být přínosem, jen co se týče nových metodických poznatků. Dále mi ve službách MIC v Berouně chybí služby průvodce, který by si ve městě s tak bohatou historií našel jistě své uplatnění, alespoň po dobu turistické sezony.

Jedním z nových motivů cestovního ruchu je poznávání kultury našich dávných předků, kterými jsou v těchto případech Kelty. Berounsko bylo kdysi Kelty hustě osídleno a k mnoha místům v tomto regionu se vážou pověsti mající základ v keltské mytologii. Dalším aspektem zájmu o keltskou kulturu je její záhadnost, která pramení z absence písemných záznamů přímo od Keltů. Odkrývání záhad nebo možnost srovnání zdánlivě rozdílných kultur může také přinášet zážitek a tak toho lze využít v zážitkovém marketingu. Toho využívá i Informační centrum keltské kultury v Nižboře při upozornění na začátek, vrchol a konec svého působení během roku, pro které je použito oživení keltských tradic a oslavy keltských svátků. Tím však je zmíněný potenciál jen málo využit a zajisté by se vyplatilo hledat nové způsoby jeho uplatnění.

Na výše zmiňovanou činnost ojedinelého Informačního centra keltské kultury v Nižboře jsem se ve své práci zaměřila podrobněji. Toto informační centrum má velký potenciál svým originálním způsobem podávání informací a tématu svého působení, které

stále získává na popularitě a má stále více příznivců. Bohužel jeho promotion není dostatečná a jeho znalost má spíše místní charakter, který také není dostatečný, jak můžeme vidět ve výsledcích dotazníkového šetření. V rozšíření povědomí o tomto subjektu by mohla pomoci lepší spolupráce s MIC v Berouně, která zatím probíhá jen prostřednictvím výměny letáků, což jeho známost moc nezvýší. Pro získání návštěvníků ze vzdálenějších koutů naší republiky, bych doporučovala propagaci prostřednictvím internetu především na stránkách věnující se historické tematice, kterých na českém internetu není málo. Jinak se mi poskytované služby zdají vzhledem k druhu informačního centra dostatečné.

Vzhledem k tomu, že zájem o keltskou kulturu je celosvětovým fenoménem jeví se jako dobrým návrhem na zlepšení poskytování informací i v jiném jazyce. To je ovšem spojeno s již zmíněným zlepšením promotion, které je nezbytné k tomu aby se investice do informační technologie v cizím jazyce vyplatila.

Výše uvedené skutečnosti dokazují, že i přes značné využívání potenciálu, který oblast Berounska má, lze stále objevovat nové možnosti jeho využití. Ve své práci jsem ukázala, že těmito nedostatečně využitými možnostmi je objevování zaniklé keltské kultury, kterou se zabývá ICKK.

11. Summary

Berounsko is a region with big tourism potential. This potential is well used. It is possible to find tourist historical, natural and technical attractivities there. This area is often visited thanks to its good traffic accessibility and closeness of Prague. Tourism, mainly from business reasons, has a long tradition here. It was a favourite place to stay for many kings and other rulers, who let many sightseeing here, which attract many current visitors.

For raising the attractivity of this destination many cultural actions are organized there. Their number is still rising as the number of their visitors. For example on Křivoklánské the number of visitors raised up for about 1200 visitors. Rising of number of visitors was registered on Karlštejn's vintage and pottery market too.

There is very specific information centre in Beroun territory. It is in castle of Nižbor near Beroun. It concentrates on giving information about celtic culture.

Celts used to live here during the past. They were forgotten for several hundreds of years. But now they and their culture becomes the object of interest for many people, as their descendants, again. It was similar in 19th century but in lower lever. Nowadays they have much more fans. That is why I want to devote to this information centre, which has according to previous information sure future.

In my work I was concentrated on activities of one information centre of celtic culture in Nižbor. This information centre has a big potential because it has its original way to serve information and theme of its activity. It still get more popularity and it has still more and more fans.

Key words: Berounsko, TIC, Event marketing, Information center of celtic kulture, CHKO Český kras, CHKO Křivoklátsko, Hořovicko

12. Použitá literatura

11.1 Literatura

- [1] BOUČKOVÁ, J. a kol.: *Marketing*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-577-1.
- [2] BOUČKOVÁ, J.: *Marketingové aplikace*. 2.vyd. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0673-4
- [3] FRANTÁLOVÁ, D.: *Po stopách Keltů na Berounsku: Od Tetína po Bacín*. 1.vyd. Beroun: MH, 2004. ISBN 80-86720-11-X
- [4] GARKISCH, M.: *Berounsko: Po stopách minulosti*. 1. vyd. Beroun: Okresní úřad, 1998. ISBN 80-238-3058-9
- [5] HOLLOWAY, J.Ch.: *The Business of tourism*. Harlow: Pearson Education Ltd., 2002. ISBN 0273 655 639
- [6] HORNER, S., SWARBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2003. ISBN 80-247-0202-9.
- [7] KOTLER, P.: *Marketing v otázkách a odpovědích*. 1. vyd. Brno: Books a.s., 2005. ISBN 80-251-0518-0
- [8] KUCHAR, Oldřich a kol.: *Abeceda turistických informačních center*. 1. vyd. Ráby u Pardubic: A.T.I.C. ČR, 2005.
- [9] PALÁTKOVÁ, M.: *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1014-5.
- [10] ŠINDLER, P.: *Event marketing : Jak využít emoce v marketingové komunikaci*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing , 2003. ISBN 80-247-0646-6.

11.2 Internetové odkazy

www.celticeurope.cz

www.mesto-beroun.cz

www.ceskykras.ochranaprirody.cz

www.krivoklat.cz

www.horovice.cz

www.hrady.cz

www.vyletnik.cz

www.karlstejsko.cz

www.kr-stredocesky.cz

www.atic.cz

www.beltaine.cz

cs.wikipedia.org

www.czechtourism.cz

www.mmr.cz

www.livinghistory.cz

12. Seznam příloh

1. Přehled turistických atraktivit na Berounsku
2. Foto Beroun
3. Mapa CHKO Český kras
4. Foto Karlštejn
5. Mapa CHKO Křivoklátsko
6. Foto Křivoklát
7. Foto Hořovice
8. Plakát Křivoklánsko
9. Foto Křivoklánsko
10. Foto ICKK
11. Plakát Samhain
12. Dotazník ICKK

Příloha 1

Turistické atraktivity na Berounsku		
Typ	Název	Stručná charakteristika
Historické	<i>Tetín</i>	Původní knížecí dvorec, sídlo a místo vraždy sv. Ludmily
	<i>Žebrák</i>	Zřícenina hradu ze 13.stol.
	<i>Točnick</i>	Hrad založený Václavem IV.
	<i>Karlštejn</i>	Známý gotický hrad založený ve 14.stol císařem Karlem IV.
	<i>Neumětely</i>	Pomník bájného Horymírova koně, Šemíka
	<i>Křivoklát</i>	Jednen z nejstarších a nejvýznamnějších hradů českých vládců z 12.stol.
	<i>Krakovec</i>	Zřícenina hradu ze 14.stol., krátké útočiště Mistra Jana Husa
	<i>Sv. Jan pod Skalou</i>	Bývalý benediktinský klášter a jeskyň poustevníka Ivana
	<i>Nížbor</i>	Původně lovecký hrádek ze 13.stol, přestavený v 17. stol na zámek
	<i>Jenčov</i>	Romantická zřícenina středověkého hrádku zřejmě z 2. pol 13. století.
	<i>Týřov</i>	Zřícenina hradu ze 13.stol. založen Václavem I.
	<i>Osov</i>	Barokní zámek z 18.stol. s rokokovým interiérem
	<i>Tmaň</i>	Barokní zámek byl vybudován z původní tvrze a upraven v 18. století
	<i>Starý zámek Hořovice</i>	Přestavená původně gotická tvrz, zřejmě z 13. století.
	<i>Nový zámek Hořovice</i>	Pozdně gotický klacisistní zámek založený v 17.stol
Přírodní	<i>Stradonice</i>	Pozůstatky keltského hradiště
	<i>Plešivec</i>	Pozůstatky keltského hradiště
	<i>Koněprusy</i>	Největší jeskynní systém v ČR s krápníkovou výzdobou
	<i>Koda</i>	Národní přírodní rezervace nedaleko Srbska
	<i>Alkazar</i>	Opuštěný lom u Berounky vytvářející krásnou přírodní scenerii
	<i>Zlatý kůň</i>	Krasové území ze závrtu a škrapy
	<i>Kotýz</i>	Vrch s četnými krasovými jevy a jeskyněmi. Pozůstatky pravěkého osídlení
	<i>Skryje</i>	Skryjská jezírka na Zbirožském potoce propojená vodopády, naleziště trilobitů
	<i>Karlícké údolí</i>	Národní přírodní rezervace v okolí obce Karlík
	<i>Bubovické vodopády</i>	Vodopády na Bubovickém potoce s recentně vytvářeným travertinem
	<i>Údolí Kačáku</i>	Malebná krajina u potoka Kačák

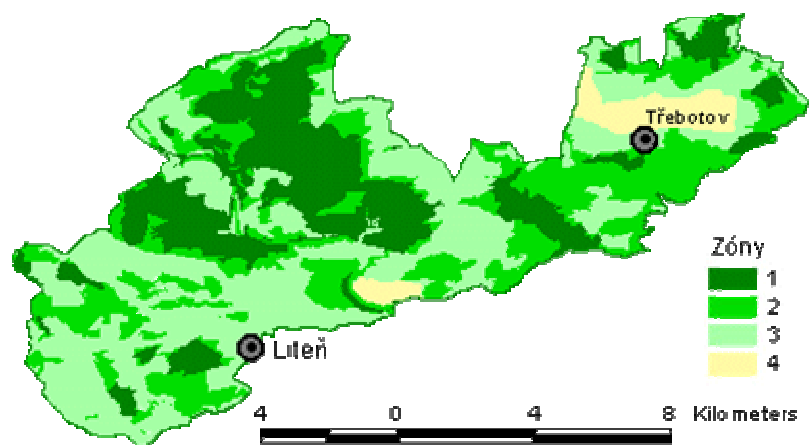
	<i>Budňanská skála</i>	Skála v obci Karlštejn vytvořena pravěkým vrásněním
Technické	<i>Chrutenická šachta</i>	Bývalý železnorudný důl, dnes přístupný veřejnosti.
	<i>Solvayovy lomy</i>	Skanzen těžby vápence v Českém krasu.
	<i>Sklárna Nižbor</i>	Velká sklárna Rückl
	<i>Sklárna Nenačovice</i>	Rodinná sklárna
	<i>Lomy Amerika</i>	Pozůstatky těžby vápence v okolí obce Mořina
Rozhledny	<i>Děd</i>	Rozhledna v Berouně
	<i>Městská hora</i>	Rozhledna u Berouna

Příloha 2

Zdroj: geo.mff.cuni.cz

Příloha 3

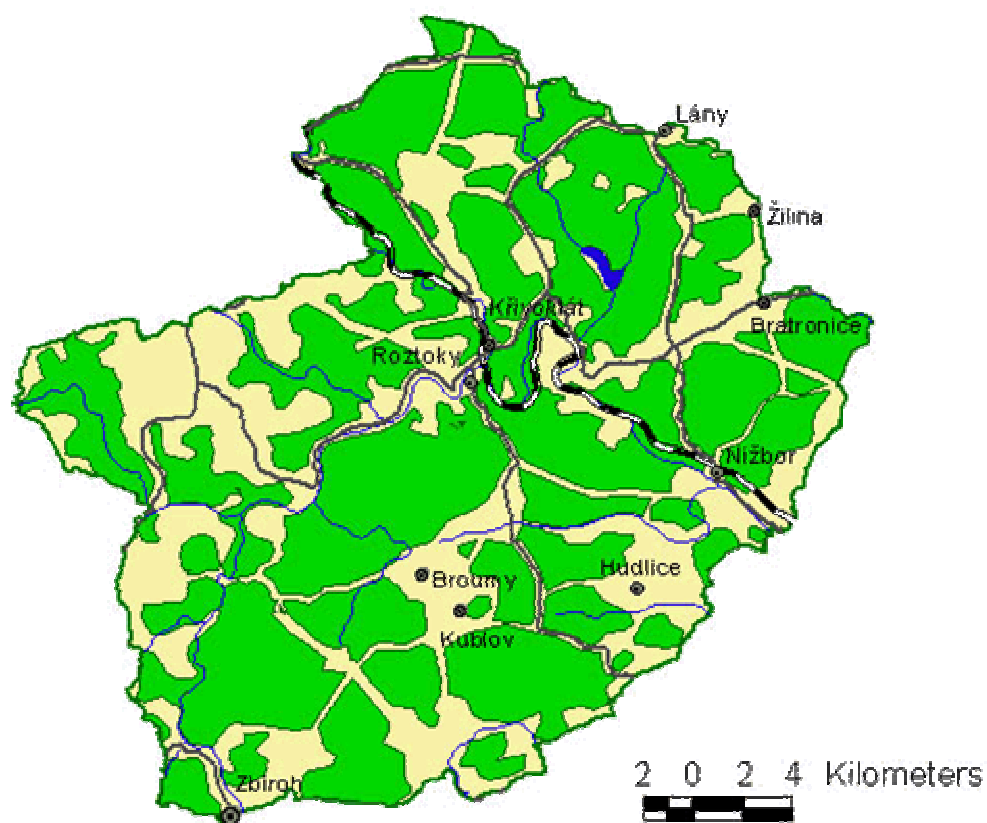
Zdroj: www.ceskykras.ochranaprirody.cz

Příloha 4

Zdroj: www.karlstejn.cz (3.3.2007)

Příloha 5

Zdroj: www.krivoklatsko.ochranaprirody.cz

Příloha 6

Příloha 7

www.hrady-zamky.cz (3.3. 2007)

Příloha 8

Příloha 9

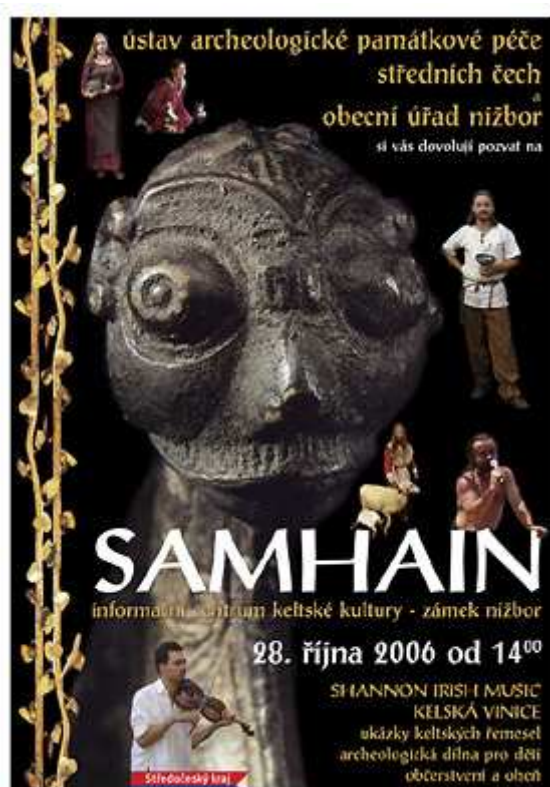

Příloha 10

Zdroj: www.celticeurope.cz (3.3.2007)

Příloha 11

Zdroj: www.celticeurope.cz (3.3.2007)

Příloha 12

Jsem studentkou Jihočeské univerzity v Táboře, obor obchodní podnikání se specializací na cestovní ruch. V současné době pracuji na bakalářské práci, která se zabývá i Informačním centrem keltské kultury v Nižboře (dále jen ICKK).

Níže uvedený dotazník má za cíl zmapovat všeobecné povědomí potenciálních návštěvníků o tomto subjektu a přání návštěvníků a tak pomoci navrhnout zlepšení poskytovaných služeb.

Předem děkuji za Váš obětovaný čas při vyplňování dotazníku.

1. Věděl/a jste již dříve o existenci ICKK?

- a) ano, věděl/a
- b) ne, nevěděl/a

2. Pokud ano, odkud jste se o něm dozvěděl/a?

- a) propagační materiál v městském informačním centru v Berouně
- b) článek v tisku
- c) pozvánka na oslavy svátku na plakátovacích plochách
- d) směrovka v Pražské ulici v Berouně
- e) od známých
- f) internetové stránky (prosím, uveďte jaké).....

3. Kolikrát jste ICKK navštívil/a?

- a) ještě jsem ho nenavštívil/a
- b) jednou
- c) dvakrát
- d) třikrát a více

4. Pokud jste ICKK navštívil/a, při jaké to bylo příležitosti?

- a) výletu přímo do ICKK v běžných návštěvních hodinách
- b) jako součást výletu na okolní památky
- c) oslava svátku Samhain (keltský nový rok)
- d) oslava svátku Lughnasad (svátek hojnosti)
- e) oslava svátku Beltaine (svátek ohně)

5. Líbil se Vám druh a úroveň nabízených služeb?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

6. Proč byste ICKK doporučil/a

7. Co jste v ICKK postrádal/a?

8. Máte v plánu ICKK navštívit příp. znovu navštívit?

a) určitě ano	c) spíše ne
b) spíše ano	d) určitě ne

9. Pohlaví

- a) muž
- b) žena

10. Věk

a) do 15 let	e) 31 až 35 let
b) 15 až 20 let	f) 36 až 40 let
c) 21 až 25 let	g) 41 až 50 let
d) 26 až 30 let	h) 51 a více let

11. Bydliště

a) Hlavní město Praha	h) Pardubický kraj
b) Středočeský kraj	i) Královehradecký kraj
c) Plzeňský kraj	j) Jihomoravský kraj
d) Karlovarský kraj	k) Olomoucký kraj
e) Ústecký kraj	l) Moravskoslezský kraj
f) Jihočeský kraj	m) Zlínský kraj
g) Vysočina	

Ještě jednou děkuji za obětovaný čas a přeji hezký zbytek dne

